

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.10.1960, sp. zn. 7 Tz 79/60, ECLI:CZ:NS:1960:7.TZ.79.1960.1

Číslo: 6/1961

Právní věta:

Neoprávněné pálení liehu nutno považovat za výrobu potravin, ktorej použitie je spravidla nebezpečné ľudskému zdraviu. § 203 tr. zák. však vyžaduje výrobu alebo prechovávanie pre ľudské zdravie nebezpečnej potravin za účelom predaja iným osobám.

Pokiaľ nebolo dokázané, že páchatel lieh pálił za účelom ďalšieho predaja, vykazuje jeho konanie všetky znaky priestupku proti ochrane výroby podľa § 42 ods. 2 tr. zák. spr.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.10.1960

Spisová značka: 7 Tz 79/60

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nedovolená výroba lihu, Trest

Předpisy: 86/1950 Sb. § 203 88/1950 Sb. § 12
§ 24
§ 42 64/1956 Sb. § 281

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný v Dobrej n/Ondavou bez úradného povolenia vypálil z hrušiek 21 litrov zdravotnej závadne pálenky s úmyslom pohostiť s ňou svojich známych.

Ludový súd vo Vranove uznal obžalovaného vinným trestným činom ohrozenia zdravia závadnými potravinami a inými potrebami podľa § 203 tr. zák. a uložil mu bezpodmienečný trest 10 mesiacov odňatia slobody, vyslovil prepadnutie vypáleného liehu a zaradenia na pálenie liehu a uverejnenie rozsudku.

Krajský súd v Prešove odvolanie obžalovaného podľa § 281 tr. por. zamietol.

Najvyšší súd k sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu zrušil uznesenie krajského súdu aj rozsudok ľudového súdu, uznal obžalovaného vinným priestupkom proti ochrane výroby podľa § 42 ods. 2 tr. zák. spr. a uložil mu trest pokuty 10 000 Kčs (desaťtisíc korún). Podľa §

20 tr. zák. spr. pre prípad nevykonalnosti tejto pokuty stanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 24 tr. zák. spr. nariadil uverejnenie rozsudku.

Z odôvodnenia:

Podľa súhlasného skutkového zistenia oboch súdov spáchal obžalovaný uvedený trestný čin tak, že v septembri 1958 bez úradného povolenia vypálil zo svojich hrušiek 21 litrov zdravotne závadnej pálenky s úmyslom, aby s ňou pohostil svojich hostí pri odpuste. Toto skutkové zistenie súdov je správne a zakladá sa na výsledkoch vykonaného dokazovania. Obžalovaný vypálenie liehu za uvedeným účelom doznal a bol usvedčený zabavením vypáleného liehu a zariadenia na jeho pálenie, ako aj chemickým rozborom vypáleného liehu, ktorý dokazuje, že tento je pre ľudský konzum nebezpečný.

Takto správne zistené konanie obžalovaného bolo ale po právnej stránke súdmi nesprávne posúdené ako trestný čin ohrozenia zdravia závadnými potravinami a inými potrebami podľa § 203 ods. 1 tr. zák.

Aby bolo možné zistiť, že konanie páchatela je trestným činom uvedeným v osobitnej časti trestného zákona, je treba, aby toto konanie bolo nielen nebezpečné pre spoločnosť, ale aby súčasne vykazovalo všetky zákonné znaky niektorého z tam uvedených trestných činov. Ak súd v konaní obžalovaného nezistí naplnené všetky zákonné znaky niektorého z týchto trestných činov, nemôže obžalovaného uznať takým trestným činom vinným, aj keď ináč toto konanie je spoločensky nebezpečné. Ustanovenie § 2 tr. zák. výslovne uvádza, že trestným činom je len také, pre spoločnosť nebezpečné konanie, ktorého výsledok uvedený v zákone páchatel' zavinil.

V súdenom prípade konanie obžalovaného ale nevykazuje všetky zákonné znaky trestného činu, ktorým ho uznali súdy vinným. Zo skutkových znakov § 203 ods. 1 tr. zák. je daný len znak, že obžalovaný vyrobil potravinu, ktorej použitie je nebezpečné ľudskému zdraviu. Proti obhajobe obžalovaného, že lieh vypálil preto, aby ním mohol pohostiť svojich hostí na odpuste, súdy nezistili, že by obžalovaný bol ľudskému zdraviu nebezpečný lieh vypálil za účelom, aby ho chcel predat'. Tento dôležitý zákonný znak, ktorým odlišuje trestný čin od priestupku dovodili súdy z tej skutočnosti, že obžalovaný podľa vlastného doznania lieh chcel podať svojim hostom, teda ho vyrobil vlastne pre iných ľudí a v tom videli také skutkové znaky, ktoré treba považovať za zákonný znak predaja uvedeného v ustanovení § 203 ods. 1 tr. zák. Krajský súd to odôvodnil tak, že podľa názoru krajského súdu trestného činu v zmysle tohoto zákonného ustanovenia sa nedopúšťa iba ten, kto má na predaj, alebo na ten účel vyrobí potraviny ľudskému zdraviu nebezpečné, ale stačí, že obžalovaný túto pálenku nemienil použiť iba pre seba, ale chcel ju ponúknuť ďalším osobám, svojim hostom, ktorých čakal u seba pri príležitosti odpustu. Tieto okolnosti nasvedčujú, že konanie obžalovaného správne súd podradil pod ustanovenie § 203 tr. zák. ...“ Krajský súd prehliada, že nestačí hocijaké podanie takej potraviny iným osobám, ale zákon výslovne vyžaduje výrobu za účelom predaja alebo prechovávanie pre ľudské zdravie nebezpečnej potraviny za účelom predaja iným osobám. Preto ak podľa vykonaného dokazovania obžalovaný ľudskému zdraviu závadný lieh vyrobil za tým účelom, aby ním pohostil svojich hostí na odpuste, vyrobil síce ľudskému zdraviu nebezpečnú potravinu, ale nie za účelom predaja a preto chýba v jeho konaní dôležitý zákonný znak uvedeného trestného činu výroby na predaj a následkom toho podľa toho, čo už bolo uvedené, v jeho konaní nie sú naplnené všetky zákonné znaky trestného činu podľa § 203 ods. 1 tr. zák. Preto krajský súd zamietnutím odvolania obžalovaného, ktoré na toto pochybenie prvého súdu poukazovalo, porušil zákon.

Konanie obžalovaného ale nezostáva tým netrestné. Obžalovaný páčil lieh, hoci nato nemal zákonnými predpismi vyžadované povolenie a vypálil takto 21 litrov závadnej hruškovice. Obžalovaný tajne pálenie liehu doznal, a uviedol, že mal vedomosť o tom, že bez povolenia nesmie lieh páliť. Keďže ako už bolo uvedené nebolo dokázané, že obžalovaný lieh páčil za účelom ďalšieho predaja,

vykazuje jeho konanie všetky znaky priestupku ochrany výroby podľa § 42 ods. 2 tr. zák. spr.

Vykonané dokazovanie je teda úplné a dáva bezpečný podklad nato, aby vec mohla byť meritórne vybavená. Mal preto Najvyšší súd všetky predpoklady nato, aby vec sám rozhodol. Preto rozsudok Ľudového súdu vo Vranove zrušil a obžalovaného uznal vinným priestupkom proti ochrane výroby podľa § 42 ods. 2 tr. zák. spr., keďže jeho zistené konanie, že z hrušiek vypálil lieh bez toho, aby na výrobu liehu mal oprávnenie, vykazuje všetky zákonné znaky tohto priestupku.

Pri uložení trestu za tento priestupok prihliadol Najvyšší súd na všetky okolnosti v § 12 tr. zák. uvedené. Stupeň nebezpečnosti konania obžalovaného je značný. Pálenie liehu bez oprávnenia je na dedinách, najmä na východnom Slovensku, veľmi rozšíreným zvykom, pričom primitívne zariadenie a spôsob, akým sa to robí, má za následok, že vypálený lieh obsahuje škodlivé látky pre ľudský organizmus. Toto v značnej miere zvyšuje stupeň nebezpečnosti konania obžalovaného pre spoločnosť. Takto vypálený a zdravotne závadný lieh bol určený na pohostenie viac ľudí pri príležitosti odpustu. Hrozili preto z uvedeného konania obžalovaného nebezpečné následky pre viac ľudí, čo pri uložení trestu bolo vziať do úvahy.

Podľa obsahu spisu obžalovaný bol už raz trestaný pre ten istý priestupok a bol v minulosti vykorisťovateľom. Vzhľadom na množstvo vypáleného liehu je zrejماً aj zisťnosť v konaní obžalovaného, lebo zakúpenie, prípadne riadnou zákonnou cestou vypálenie takéhoto množstva liehovín by si vyžadovalo oveľa väčšie finančné náklady.

Teda pohnútkou konania obžalovaného bola v prvom rade zisťnosť, ku ktorej okolnosti bolo potrebné prihliadať ako k okolnosti priťažujúcej. Obžalovaný skutkové okolnosti doznal, lebo boli aj dokázané zaistením predmetného liehu a zariadenia na toto pálenie.

Preto došiel Najvyšší súd k záveru, že účelu trestu bude možno u obžalovaného dosiahnuť uložením prísnej pokuty, ktorá u neho citelne zasiahne do jeho majetkovej sféry, pomôže mu uvedomiť si nesprávnosť a nebezpečnosť jeho konania pre spoločnosť a dosiahne u neho výchovného účinku, aby v budúcnosti sa podobných činov nedopúšťal a snažil sa dodržiavať pravidlá socialistického spoluzitia. Pre prípad nevyžiteľnosti tejto pokuty stanovil súd primeraný náhradný trest odňatia slobody.

Keďže v súdenom prípade ide o pomerne rozšírený spôsob nedovoleného pálenia liehu, vyžaduje účel pôsobiť výchovne na ostatných členov spoločnosti, ako aj povaha veci samej, aby rozsudok bol uverejnený. Uverejnením rozsudku sa dosiahne aj toho, že verejnosť sa dozvie, že podobné nebezpečné konanie, bolo prísne potrestané.